

LUTHERSK KIRKETIDENDE

TEMANUMMER OM MISJON OG TROSOPPLÆRING

INNHold

En misjonerende kirke / En misjonerende kirke driver trosopplæring. Noen refleksjoner / På hvilken måte kan internasjonal misjon inngå som en naturlig del av trosopplæringen? / Er organisasjonene en ressurs for menighetens trosopplæringsarbeid? / Fra bispedømmerådene og Kirkedepartementet

SØNDAGSTEKSTEN

15. søndag etter pinse – Stephen Reid

16. søndag etter pinse – Thorbjørn Holt

17. søndag etter pinse – Jørund Midttun

De siste tiår har man jevnlig fått høre at misjonens tid er over

ENGTENDELSE
BIBLIOTEK

En misjonerende kirke

Dette nummer av Luthersk Kirketidende handler både om trosopplæring og misjon. De siste tiår har man jevnlig fått høre at misjonens tid er over, eller at ordet misjon ikke bør brukes. Noen mener til og med at misjon er skadelig, og bør opphøre snarest. Dersom man oppfatter misjon som ensbetydende med vestlig, kristen

kulturimperialisme, er en slik reaksjon forståelig. Men man kan få inntrykk av at motstanden mot misjon i enkelte kretser handler like mye om skepsis mot kristendommens livsnerve: forkynnelsen av Jesus som Herre og verdens frelser.

Høstens Kirkemøte har som tema: "En

misjonerende kirke". Allerede før sommeren var debatten i gang om hva det vil si å være misjonerende kirke og om man fortsatt kunne bruke misjonsbegrepet. På et møte i Mellomkirkelig råd i mai, for anledningen holdt i Stavanger, ble det avdekket en klar polarisering i spørsmålet om misjon. Biskop Ernst Baasland forkynte begejstret at ordet "misjon", etter å ha blitt møtt med en del skepsis, nå er i ferd med å løftes til noe stolt og stort. Dette vil skape nytt og større engasjement rundt misjon. Det kan allerede merkes en større bevissthet om at misjon ikke kun er en spesialsak for misjonsorganisasjonene, men noe hele kirken har ansvaret for.

Prost Trond Bakkevig på sin side mente at Den norske kirke burde klare seg uten ordet "misjon", på grunn av ordets belastende historie. Misjonsbegrepet er utvannet og ubrukelig, sa prost Trond Bakkevig til Vårt Land i den forbindelse, og han fant dessuten ikke noe kirkemøtedokument som ville kunne begeistre hans menighet i Vestre Aker. Han syntes i grunnen at man burde prøve noe annet enn "å rope heia til misjonsorganisasjonene". Man kan ha forståelse for Bakkevigs poeng, at misjon er mer enn å rope heia til tradisjonelt arbeid. Men dersom man tar et blikk rundt i norsk kirkevirkelighet, så ser man at både kirken og misjonsorganisasjonene forlenget har forstått at misjon er noe mer enn å sende norske misjonærer til Afrika. Det avgjørende å holde fast ved at utsendelse av misjonærer og omsorg for medmenneskers frelse er en frukt av og et tegn på at kirken faktisk er levende og misjonerende. Den arbeidsdeling vi har hatt i Den norske kirke mellom rådsstruktur, embetsstruktur og de mange tverrstrukturer – som organisasjoner for diakoni, indre- og ytre-misjon – har vært fruktbar og til velsignelse, og bør fortsette.

Temaet for høstens kirkemøte er ikke et tilfeldig påfunn, men snarere resultatet av en bevisstgjøringsprosess som har pågått i flere år. Man har villet finne ut hva det innebærer at Den norske kirke er "en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke".

Gjennom SMM er det tradisjonelle "misjons-

folket" og det såkalte "kirkefolket" koblet sammen på en – for kirken – god måte. Halvparten av menighetene i Den norske kirke har allerede et misjonsprosjekt. Men disse gjen-speiler ofte den ene delen av misjonsansvaret, at man sender ut mennesker med en spesiell tjeneste og et kall til å nå udøpte mennesker under fjerne himmelstrøk. Selv i Norge må vi nå innse at kultursituasjonen har endret seg. Vi lever nå i et pluralistisk og sekularisert samfunn. Misjon handler derfor ikke kun om å gjøre noe, som å sende ut misjonærer til andre land, men like mye om å være kirke i bibelsk

forstand. Dersom Den norske kirke skal være en sann kirke, må den vise seg som en misjonerende kirke, med misjonerende menigheter.

Ungdommens Kirkemøte (UKM) møttes i Alta i juni, og tok da opp til behandling "en misjonerende kirke" som

egen sak. Ungdommen samlet seg om et nyansert og utfordrende vedtak, som innspill til Kirkemøtet 2005. Teksten kan hentes fra <http://www.kirken.no/ung> og bør leses av flere enn kirkemøtedeltakerne. UKM er tydelige på at de ønsker å beholde ordet "misjon" fremfor å finne på et nytt, og hevder at utfordringen er å arbeide for å gi dette ordet en positiv klang i alle sammenhenger, selv om det finnes eksempler på at misjon har blitt opplevd som noe skremmende, noe som særlig blir tydelig i en samisk kontekst. Like fullt: "Alle har noe å bidra med og noe å motta i misjon", uttaler man, "da misjon kan føre til forvandling både av oss selv og andre". I tillegg utfordret man hver enkelt til å være åpen for Gud og lytte til Hans vilje. UKM ønsker konkret å utfordre Den norske kirke til en misjonsstrategi på flere punkter. Man utfordrer kirken til å skape en forståelse for at alle er misjonærer der de er, gjennom å vise nestekjærlighet og fortelle om det Jesus har gjort og stadig gjør for oss. Videre utfordrer man kirken og misjonsorganisasjonene til å sende misjonærer til mennesker som ikke har hørt om Jesus. Man utfordrer også Samarbeidsrådet for menighet og misjon (SMM) til å finne attraktive møteplasser hvor det er mulig for ungdom og misjonsorganisasjoner å lytte og lære av hverandre.

Ungdommens kirkemøte går foran med et godt eksempel. Det er å håpe at Kirkemøte som samles i november klarer å uttale seg like inspirerende og klargjørende i denne saken. En kristen kirke bør ikke skamme seg over å bruke

ordet "misjon". En kirke som ikke er misjonerende vil nemlig snart dø av seg selv.

VIDAR L. HAANES
Vidar.L.Haanes@mf.no

En misjonerende kirke driver trosopplæring. Noen refleksjoner

AV KNUT EDVARD LARSEN, MISJONSKONSULENT TUNSBERG BISPEDØMME.

Kan vi si at trosopplæring er misjon?

"Det er befriende å få kalle det konfirmantarbeidet vi gjør i menigheten for misjon. Jeg har selv alltid følt at dette med å gi videre evangeliet til de unge i menigheten er min "misjonsoppgave", - slik oppleves det i møte med ungdommene. Men jeg har liksom ikke våget å kalle det for misjon. Misjon har vært forbeholdt ytremisjonsarbeidet der ute". Omtrent slik falt ordene til en prest jeg nylig samtalte med om det som er årets kirkemøte-tema: *"en misjonerende kirke"*.

"Hva er de største misjonsutfordringene i ditt lokalmiljø?" lyder ett av 4 spørsmål som menigheter og enkeltpersoner nå oppfordres til å gi innspill på gjennom prosjektet "Menighet i bevegelse" (se f.eks. www.kirken.no/smm). Et av svarene som hittil har kommet inn lyder slik: "Hver ny generasjon må møtes slik at de opplever at kirken har noe å gi dem. Barna som blir døpt og deres foreldre må følges opp i dåpsopplæringsprogram med fellesskap og utfordringer." "En annen menighet sier det slik: "Det nye trosopplæringsprosjektet vil vi absolutt også betrakte som et misjonsprosjekt".

Noen vil reservere seg fra å bruke begrepet misjon på trosopplæringen. Kanskje forbinder de misjon med omvendelse fra en tro til en annen tro? En annen grunn til at en ikke ønsker å bruke termen misjon på trosopplæringen har sin årsak i en del av vår pietistiske

tradisjon. De store vekkelsesbevegelsene og indremisjonsarbeidet i landet vårt har formidlet skarpe overganger mellom livet før og etter omvendelsen. Uten at de ønsket de konsekvensene det fikk har de for mange trukket opp et skille mellom de som tilhørte troen og de som ikke gjorde det, de som var gode nok og de som ikke var gode nok. Ingen ønsker en situasjon der noen definerer hvem som hører til og hvem som ikke gjør det. Men er det mulig å likevel kalle trosopplæringen for misjon? Må vi først redefinere misjonsbegrepet? I dag sender de fleste misjonsorganisasjoner som driver menighetsarbeid misjonærer til allerede etablerte menigheter. Noen av disse driver med trosopplæring. Dette kaller vi misjon. Er det fordi det skjer i et annet land?

Det handler om identitet.

At presten ovenfor opplevde det befriende å kalle konfirmantarbeidet for misjon, handler om noe mer enn hvilken merkelapp en vil sette på en aktivitet. Det handler om identitet. Begrepet "misjonerende menighet" tar nettopp utgangspunkt i det som er kirkens identitet, dets vesen. En misjonerende kirke er en kirke som er i misjon, det er en kirke som forstår seg selv som et fellesskap av mennesker sendt til tjeneste og som selv sender¹. Det handler om selve hensikten med det å være kirke. Misjonsens natur er å være i bevegelse, grenseover-

skridende, dvs å bringe evangeliet fra kirken til verden, fra en kultur til en annen, fra en generasjon til en annen. I det menigheten selv sendes ut, møter den andre mennesker som er sendt til den. I all misjon må det foregå en dialog både med Gud og mennesker. Menigheten er kalt til å lytte til Gud for å lære hva han vil si den, og den er kalt til å lytte til menneskene og til den sammenheng den er en del av. Uten at menigheten lytter kan den ikke lære og da har den ikke noe å bringe verken fra Gud eller seg selv. Uten at den lytter står den i fare for å drive menighetsarbeidet slik det har blitt gjort før uten at den tenker over om det er den rette måten å gjøre det på i dag. Uten at menigheten lytter kan den også gå glipp av dette at det er Guds misjon den er en del av og den er ikke alene om oppdraget. Det er gitt til den verdensvide kirke. Det er ikke en byrde lagt på enkeltmenneskers skuldre med beskjed om at hele verden går fortapt om en ikke sier ja til misjonskallet. Ansvar er gitt til menighetens fellesskap, fellesskapet av levende steiner som lar seg forme for lokalsamfunnet slik Jesus lot seg knuse og formes for kirkens skyld. Her må identifisering med misjon alltid ha sitt utgangspunkt for menigheten. Da vil en slippe å komme i identitetskrise fordi en ikke kan identifisere seg med hvordan rollene i misjonsoppdraget er formet tidligere. Misjon er en tjeneste kirken er kalt til å utøve for Gud i samspill med ham og de menneskene kirken er til for.

I et slikt perspektiv blir ikke misjon noe en gjør i et annet land langt borte, men noe som har med hva vi som et fellesskap av dømte mennesker er kalt til, og som vi kaller andre til – som en del av et verdensvidt fellesskap av kirker. Det blir heller ikke en aktivitet for de spesielt interesserte, men noe som berører alle deler av det å være menighet. Å formidle evangeliet til en ny generasjon er noe en misjonerende menighet gjør, nettopp fordi den er misjonerende i sitt vesen. Hva denne formidlingen består i synes jeg Ungdommens kirke-møte 2001 (sak 15) sier noe viktig om i sin utfordring til oss: *"Vi vil at all ungdom skal få oppleve at Gud finnes og at han kan utgjøre en forandring i våre liv."*

Trosopplæringen - en misjonsutfordring

At noen av menighetene i Norge har betegnet trosopplæringen som den største misjonsutfordring i sitt lokalmiljø har å gjøre med deres erfaring og erkjennelse av at flere og flere vokser opp uten kjennskap til den treenige Gud og hva han har gjort og gjør. Vår tids pluralisme og det postmoderne konseptet med at enhver kan tro på sin måte, gjør utfordringen stor. At en bruker begrepet "misjonsutfordring" betyr ikke at barn og unge skal bli objekter for en slags ny strategi, men at denne utfordringen møtes med utgangspunkt i identiteten kirken har som en misjonerende kirke. Det handler om holdninger. En misjonerende holdning - i stikk motsetning til det som de populære myter sier - er preget av ydmykhet, avhengighet av Gud, raushet, medvandring, evne til å lytte, villighet til å tenke nytt og bevissthet om den sammenheng en står i. Denne er i forandring, og uten refleksjon over dette, havner vi i fare for å bli irrelevante som kirke. For trosopplæringen betyr å finne frem til, gjennom bl.a. medvandring, de spørsmål som barn og unge (og deres foreldre) har til livet sitt og hverdagen, (ikke de kirken tror de har) og tolke dem i lys av evangeliet. Det handler også om å finne frem til et språk som har mening for barn og unge i dag. Dette vil gjøre troen relevant, og "gi hjelp til livstolkning og livsmestring" for å bruke trosopplæringsreformens egne ord, slik det er formulert i dens mål. Dette er ikke minst viktig hvis en skal favne flest mulig.

Et fellesskap av mennesker som er utsendt.

Å forstå kirken som misjonerende betyr at alle dømte er med i Guds sendelse som hans medarbeidere. Det er ikke noe som er forbeholdt de ansatte eller de voksne. Det er heller ikke forbeholdt de som er flinke til å sette ord på sin egen tro. De kristne i Tanzania har et godt uttrykk for å betegne hensikten med det å være kristen i verden; anayejituma- som direkte oversatt betyr "å ta ansvaret for å fullende den tildelte oppgave". Svært mange av de dømte fra 20 år og oppover i våre menigheter i Norge vet ikke engang at de har en oppgave, mange fikk aldri vært med i et fellesskap der de kunne bidra med noe heller. Det var de ansatte som

gjorde mesteparten. En av forutsetningen for at trosopplæringsreformen skal kunne gjennomføres er bla. at frivillige medarbeidere blir mobilisert. Men skal disse bli noe annet enn de ansattes hjelpere på deres premisser, må det en holdningsendring til, kanskje først hos oss ansatte. Tilhørighet i et fellesskap skapes ikke bare ved å gjøre noe med form og innhold, det handler om å gi mennesker verdi, la dem få vite at de kan bidra med noe, få bety noe, få lov til å prøve og feile. De strukturer vi har i dag er fortsatt med på å pasifisere lekfolket. Nå er tiden kommet for på alvor å la evangeliet om det allmenne prestedømmet få sprengre de grenser som er satt. Slipp de alminnelige prester til! På deres premisser, med deres gaver. For de ansatte handler dette om "å utruste de hellige så de kan utføre sin tjeneste Ef 4,12". Dette handler ikke bare om trosopplæringsens suksess, men kirkens fremtid.

Sentripetalt og sentrifugalt

Misjon har to sider: den sentripetale, som utøver tiltrekningskraft innover, og den sentrifugale som peker utover. Sett i lys av trosopplæringen handler den første om å skape trygge, "magnetiske", tiltrekkende miljøer som skaper tilhørighet for barn og foreldre. Men opplevelsen av tilhørighet er en individuell opplevelse, og mangefasettert. Det er ikke resultat av et bestemt program. Erfaring fra misjonsarbeid ute har også lært at det å nærme seg den kristne tro er en prosess. Selv med 315 timers trosopplæring som reformen legger opp til, er det ikke sikkert at denne prosessen er sluttført. En er heller ikke fullært disippel- det varer livet ut. Å være en misjonerende åpen folkekirke må derfor innebære å inkludere mennesker, barn, unge og voksne inn i menighetens fellesskap som en del av denne prosessen.

Men misjon har også en sentrifugal side. Gladbudskapet må videre ut til stadig nye. Det er lett for en kirke å bli seg selv nok. Derfor hører kall til medansvar og solidaritet for misjonsoppgaver internasjonalt og nasjonalt helt naturlig med i trosopplæringen (se til dette Torun Pedersens artikkel i dette nummer).

Fra larve til sommerfugl

Noen ganger tenker jeg meg et bilde av kirken som en larve. En larve - det vet alle barn og voksne som har vokst opp med boken om larven "aldri-mett" - bruker mesteparten av tiden sin til å spise blader og frukter. Den er selvsentrert og selvpoptatt og bruker sine ressurser på sin egen vekst og utvikling. Trosopplæring og de andre aktivitetene som menigheten gjør, er nettopp aktiviteter, som kan bli pliktløp, og det er noen få - (de ansatte eller de som har spesiell interesse av det)- som holder på med disse gjøremålene. Denne larve-kirken er fortsatt kirke, men den er ikke helt blitt det den er kalt til å være. En larve skal jo bli til en sommerfugl. Sommerfuglen er et vakkert bilde på hva en misjonerende kirke er for noe. Som sommerfuglen er en misjonerende kirke i stadig bevegelse. Den krysser grensene for sitt territorium, den lever av nektar samtidig som den sprer pollen til stadige nye. Det er et bilde på en kirke som tar til seg Guds nektar ved å leve av bønner, Ordet og sakramentene, og som samtidig fører pollenet, evangeliet, til stadig nye grupper og generasjoner. Den er kirken som er blitt hva den er tenkt til: -en kirke som er i misjon. Veien fra larvestadiet til sommerfugl er tøff. Larven må gjennom en metamorfose-forvandling via puppetilstand. Dette er et av naturens under, som bare vår skaper kan få til. Kirken står nå ved en overgang, ikke bare pga trosopplæringen, men også i møte med vår tids utfordringer. Det er bare Gud som kan gjøre oss til den kirke han ønsker at vi skal være i vår tid. For å finne ut av hva det er, kaller han oss - fra larvestadiet med kretsing omkring våre aktiviteter til puppe-tilstanden, der vi i ro og bønn fremfor hans ansikt lærer oss å lytte til han.

ⁱ For nærmere diskusjon av dette begrepet, se for eksempel: T.Engelsviken & Sannes, K.O.: Hva vil det si å være kirke? Kirkens vesen og oppdrag. Trondheim 2004. Artikler i temanummer i LK nr. 1-2004 vil også belyse dette o.a

På hvilken måte kan internasjonal misjon inngå som en naturlig del av trosopplæringen?

AV TORUN PEDERSEN, UNDERVISNINGSRÅDGIVER, AGDER OG TELEMARCK BISPEDØMME

I det følgende vil jeg først ta for meg litt av trosreformens visjoner og premisser og prøve å peke på noen mulige tilknytningspunkter til internasjonal misjon. Jeg tror "misjonsvinduet" er nødvendig for en menighet og har tro på den lokale samtalen og det lokale samarbeidet som redskaper inn i dette. Trosopplæringsreformens grunnholdninger ligner i sak på de forutsetningene som ligger til grunn for mye internasjonalt misjonsarbeid.

Trosopplæring er en utfordring for hele kirken.

Trosopplæringsreformen er en stor utfordring for hele kirken. Den vil berøre alle deler av kirkens liv: teologi, formidling, økonomi, musikk, materiell, alle ansatte, frivillige medarbeidere og organisasjoner... Tradisjonelt har dåpsopplæringen vært et "spesialområde" for menighetsråd, prest, kateket og noen frivillige ildsjeler. Organisasjonene har i tillegg drevet et godt kontinuerlig barne- og ungdomsarbeid for 10-15% av dåpsbarna.

Nå ønsker vi å sprengre noen nye grenser. Vi vil involvere alle frivillige og ansatte, hele menigheten og alle dåpsbarna. Stortinget har vedtatt en reform og antydnet en opptrapping av midler på 250 millioner kroner over 5-10 år. Selv om 250 millioner er mange penger, kan vi neppe kjøpe oss ut av dette. Lokal givertjeneste og frivillig medarbeiderskap blir ikke mindre vesentlig. Holdningsendringer og nyskaping er noen av utfordringene som ligger foran.

Trosopplæringsreformens visjon er: "En raus og tydelig kirke, hvor barn og unge får hjelp til å leve livet i tro, håp og kjærlighet." Grunnholdningen er at vi skal dele med hverandre:

"Troen og undringen, kristne tradisjoner og verdier, opplevelser og fellesskap og håpet om en bedre verden."

Stortinget har gitt kirken et oppdrag om å sette i gang et 5-årig forsøk som nå er i gang. Dette forsøket skal danne grunnlaget for den reformen som skal utvikles og gjennomføres for hele kirken. I forsøksperioden blir det viktig å gi gode innspill til prosessen.

En selvfølgelig tilhørighet

Vi skal skape en selvfølgelig tilhørighet til kirken, slik at foreldrene sier: " Dette vil vi være med på..." Vi skal lage et felles tros- og erfaringsmiljø – der det kan skapes tro og trygg identitet i Kristus. Vi trenger en systematisk trosopplæring, der barn og unge fra 0-18 år kan få hjelp til å tolke livene sine og til å mestre den hverdagen de møter.

Bredde – lengde - dybde

Forsøkene er satt i gang i 99 ulike lokalmenigheter og flere menigheter blir med i den runden som nå pågår. Det jobbes med "bredde" – få alle med. Også barn med ulike funksjonsnivå har sin selvfølgelige plass her. Det arbeides med "lengde": - gi en helhetlig systematisk opplæring og arbeides med "dybde": Hva er det vi skal formidle og hvordan skal dette skje?

Trosopplæringsreformens internasjonale misjonsprofil

Innholdet er ikke klart ennå og foreløpig har ikke trosreformen en tydelig internasjonal misjonsprofil, selv om organisasjonene er nevnt som viktige samarbeidspartnere både i NOU 2000-26 og Stortingsmelding nr. 7.

Innholdet vil bygge på vår bekjennelse og de rammeplaner som ligger fra før: Dåpsopplæringsplanen og Plan for konfirmasjonstiden. Forsøksmenighetene vil i prosjektperioden gi viktige innspill til hva innholdet i trosreformen skal være. Dette blir en spennende prosess som bør engasjere oss og utfordre oss som kirke.

Mange steder har misjonsorganisasjonene hatt et godt samarbeid med menighetene om misjonsprosjekter gjennom "SMM" (Samarbeidsråd for menighet og misjon) Gjennom et kontinuerlig barne- og ungdomsarbeid har mange møtt misjonsarbeidet på nært hold. Undersøkelser har vist at de fleste ledere, ansatte i kirken eller utsendinger til internasjonalt misjonsarbeid, har hatt sin bakgrunn i det kristne barne- og ungdomsarbeidet.

Ikke nok å doble antall misjonsprosjekter eller det bestående barne- og ungdomsarbeidet.

Men det er ikke nok å doble antall misjonsprosjekter eller doble det kontinuerlige barne- og ungdomsarbeidet. Vi må tenke nytt. Vi er på leting etter de nye grepene. Misjonsorganisasjonene og menighetene må tenke nytt. Internasjonal misjon er en del av selve evangeliet. Budskapet må videre. Det skal deles med nye generasjoner og med folkeslagene. Det er grensesprengende i sin karakter og må videre ut - både lokalt og globalt.

Vi vet alle hva som skjer med en cisterne som ikke har avløp. Den lille andedammen der vi er oss selv nok, er heller ikke en modell som tiltrekker oss.

Misjon er grensesprengende

Misjon er grensesprengende i seg selv, derfor har vi bruk for dette perspektivet inn i trosopplæringen. Misjonsorganisasjonene står i en tradisjon, de er viktige aktører i samarbeid med internasjonale kirker og deres trosopplæring i mange land. I dag representerer de viktig kompetanse og erfaring. De er vant til å sprengre grenser. De er vant til å nå ut til nye grupper - gjøre evangeliet stedegent i nye kulturer. Trosopplæringsreformen legger nettopp opp til å gjøre evangeliet stedegent og relevant for nye generasjoner.

Internasjonal misjon har arbeidet mye med menighetsbyggende perspektiver. Hvordan

deler vi troen inn i en annerledes kultur? Det er nettopp dette trosopplæringen handler om - å dele tro med en ny generasjon, men også i møte med en barne- og ungdomskultur vi må sette oss inn i. Et grunnleggende prinsipp for all vekst er at vi mottar og gir videre - mottar og gir videre...

Internasjonal misjon har noe å tilføre trosopplæringen både når det gjelder grunnholdninger, metode og innhold.

Diakoni som en uløselig del av alt misjonsarbeid

Det er sagt noe om at trosreformen skal ha en tydelig diakonal profil. Dette innebærer at vi skal legge til rette for et omsorgsmiljø, der barn og unge kan trives og oppleve å bli sett og bli møtt med respekt. Men vi må også utfordre dem og gi dem mulighet til et lokalt og globalt engasjement i forhold til andre mennesker. Den globale verden rykker oss stadig nærmere både gjennom TV-bilder, e-post og reiser. Det diakonale perspektiv har alltid vært en naturlig og selvfølgelig del av internasjonal misjon. Evangeliet er ikke noe som bare angår sjelen. Vi er mennesker skapt som et hele - med kropp og sjel. Diakonien er en selvstendig del av evangeliefordelingen. Både lokalt og globalt vil det diakonale perspektiv være et naturlig tilknytningspunkt for flere temaer innen trosopplæringen.

Misjonsvinduet

Misjonsvinduet utfordrer oss. Et misjonsvindu gjør at vi kan se ut. Vi kan få øye på mennesker som trenger oss, mennesker som trenger ressursene våre, bønnene våre, omsorg og kjærlighet, mennesker som ikke har hørt om Kristus, og som trenger Bibelen på sitt eget språk. Alt dette utfordrer oss og kan skape engasjement, giverglede og empati.

Men den viktigste funksjonen til misjonsvinduet er likevel at et vindu flytter et landskap inn i rommet og skaper en toveis kommunikasjon, som vi her i Norge kanskje har vel så mye bruk for. Impulsene fra den verdensvide kirke, enkeltmenneskers historier, åndelige og kulturelle impulser gjør oss til mottakere av et landskap som gir oss mer enn vi yter. Denne dimensjonen har trosopplæringen bruk for. Et rom uten vindu kan sammenlignes med en

menighet uten misjon.

Utfordringen blir å vaske vinduet og åpne det slik at impulsene formidles levende og troverdig og i en kontekst som skaper gjenklang hos barn og unge i vår kultur.

Det gjør noe med barn når de får tegne noe av det som er viktig for dem og sende tegninger til barn i andre land. Den som har opplevd å motta tegninger fra barn i fra andre kulturer og har sett hvordan det plutselig skapes vennskap over landegrensene, skjønner betydningen av dette. Vår utfordring blir å legge til rette for nye relasjoner og vennskapsbånd der vi møtes som likeverdige mennesker. Derfor snakker vi ikke lenger om de stakkars hedningene vi skal omvende. Der finnes folkeslag som ikke kjenner Kristus og vi har et budskap å formidle, men vi snakker om å etablere og samarbeide med søsterkirker, om vennskapsbyer og vennskapsmenigheter. Vi snakker om kulturer og mennesker som har mye å lære oss om relasjoner og åndelige verdier. Disse impulsene flytter ofte fokus, slik at vi også ser vår materielle velstand i et riktigere perspektiv. Vi kommer ut av den ensidige hjelpe-rollen og ser at impulsene fra misjonsarbeidet og de menneskene vi møter gjennom dette, gir oss uvurderlige kunnskaper og opplevelser.

Misjonsorganisasjonene har flere ting å bidra med inn i trosopplæringen.

Jeg har tro på at misjonsorganisasjonene har ulike ting å bidra med i forhold til lokalmenighetens trosopplæring. Mange organisasjoner har lang erfaring med arbeid i smågrupper, med lederutvikling og med oppfølging av frivillige medarbeidere. Noen har arbeidet mye med barns involvering i ritualer, høytider, gudstjenester osv., andre har arbeidet med misjonsprosjekter og oppfølging av prosjekter og kontinuerlig arbeid over lang tid, noen har kompetanse på leirer og weekender, osv... Spennende å tenke kreativt rundt den eldste fasen: 15-18 år. Her finnes muligheter for reiser og prosjekter som i stor grad kan utformes av ungdommene selv.

Trosopplæringsskuta er et stort og tungt tankskip som trenger alle gode krefter for å lykkes. Derfor ønsker jeg meg organisasjoner som setter seg ned og tenker igjennom: hva er vi gode på? Hva slags kompetanse har vi? Hva

vil vi satse inn i dette? Hvordan kan vi bidra til nyskaping og hvordan skal vi fornye vår formidling og våre metoder slik at vi kan nå ut til hele årskullet av de dømte barna? Hvordan kan vi finne misjonsprosjekter som kommuniserer med barn og unge?... Denne samtalen må gjøres internt i organisasjonene - men ikke bare der. Dette er også et ansvar for den enkelte lokalmenighet.

Den nødvendige lokale samtalen

La oss snakke sammen og finne fram til de gode samarbeidsrelasjonene lokalt. Det som ikke skjer lokalt – skjer ikke. Det er der de nye grepene må finnes og utvikles. Derfor ønsker jeg meg en samtale lokalt, der disse problemstillingene blir tatt på alvor. Selv om vi ikke er prosjekt menighet, må vi alle begynne å lete etter de små og store grepene som kan begynne å forandre holdninger og innstillinger. Vi har en ny situasjon i forhold til det nye KRL-faget i skolen. Vi kan ikke i lengden leve i en situasjon, der vi ikke legger til rette for en grunnleggende og systematisk trosopplæring for alle dåpsbarn.

Misjon er bevegelse

Misjonsbefalingen og dåpsbefalingen er den samme. Misjon er bevegelse lokalt og globalt. Det er satt i gang en bevegelse fra døpefont til livet sammen med Kristus, fra en generasjon til den neste... fra menighet til lokalmiljø og like til jordens grenser. Det er Gud som gir vekst. Den Hellige Ånd skaper bevegelse, men det forhindrer ikke at ansvaret for vekstvilkårene ligger i våre hender. I misjonsarbeidet har vi lært å be. Så la oss be og arbeide med frimodighet og glede slik at troen kan deles.

Er organisasjonene en ressurs for menighetens trosopplæringsarbeid?

AV AGNAR AASLAND, TROSOPPLÆRINGSKONSULENT NMS U

Er de frivillige kristne organisasjonene med relasjon til Den Norske Kirke en pest og en plage, som bare medfører medarbeid for menighetene og krever og krever? Eller er organisasjonene en ressurs som menighetene kan få hjelp, støtte og inspirasjon i fra? Dette vil jeg reflektere over i denne artikkelen.

På ethvert menighetskontor kommer det fra tid til annen forespørsler fra en eller flere organisasjoner om å være med på et arrangement, sende ungdommer til et kurs, opprette misjonsavtale, abonnere på et tidsskrift og ikke minst søknad om offer. Dette kan oppleves som utidig mas, krav, og som noe som bare medfører merarbeid og utgifter for menigheten. Menighetene har da vel nok med sitt eget arbeid og sine egne barn og unge, om en ikke skal rekruttere og støtte organisasjonene i deres arbeid også?

Kan ikke organisasjonene rekruttere til sitt eget arbeid selv? Og kan ikke organisasjonene ta seg av dette med misjon på egenhånd slik at menighetene "slipper"?

Det er fort å tenke at misjonsorganisasjonene bare er ute etter pengene, og at en ikke får noe tilbake.

Det er mange følelser og erfaringer knyttet til samarbeidet mellom menigheter og organisasjoner rundt omkring i landet vårt. Noen steder er organisasjonene og menigheten i praksis akkurat det samme, mens andre steder kan menigheter og organisasjoner finne på å drive konkurrerende virksomhet selv på små plasser.

Er organisasjonene virkelig en plage for menighetene, eller kan de være en ressurs som menighetene kan benytte seg av?

Jeg tror ikke virkeligheten er så svart-hvitt

som jeg her beskriver. Mange steder er dette forholdet helt supert. Andre steder er det faktisk tilfelle at ansatte og frivillige i menighetene ikke helt vet hva organisasjonene kan bidra med og hvilke ressurser de kan frambringe. På samme måte har organisasjonene en utfordring med å nærme seg menighetene på en god og fornuftig måte. Vi er faktisk alle på lag for at flere barn og unge skal få møte den levende og oppstandne Jesus Kristus.

Jeg vil derfor her belyse noe av ressursene organisasjonene kan stille opp med for menighetene. Det er mitt ønske og mitt håp at det jeg skriver nå ikke er helt ny informasjon for deg som leser, men at det er en påminnelse og et puff til å fortsette samarbeidet med organisasjonene i ditt distrikt.

Misjon – et vindu mot verden, og ressurser fra søsterkirker.

Flere av de større misjonsorganisasjonene i Norge oppfatter seg som et redskap for DNK for å nå ut til hele verden med evangeliet. Det kan ha utviklet seg en oppfatning om at dette med misjon er organisasjonene sin greie, mens menighetene tar seg av venneevangelisering og lokalt arbeid. Det er klart at menighetenes hovedoppgave er det lokale, og her blir det gjort enormt masse flott arbeid. Samtidig er misjonsaspektet en del av selve det å være kirke. Selvsagt er det mange i Norge som ennå ikke har hørt, og i alle fall som enda ikke har tatt imot, så balansen mellom arbeid i nabolaget og arbeid i andre land må hele tiden være tilstede. Likevel har vi som kirke et ansvar for å bringe evangeliet videre ut i verden, og det ansvaret må hver enkelt menighet ta, med

organisasjonene som arbeidsverktøy.

Når det kommer til arbeidet blant barn og unge, som vi nå kaller trosopplæringen, så er det svært viktig at det de unge møter er konkret og synlig. Når vi snakker om blant annet misjon og solidaritet til barn og unge kan det fort bli teoretisk og litt høytstående. Derfor er det viktig å gjøre seg nytte av de redskaper som finnes for å unngå dette.

Misjonsorganisasjonene har masse ressurser og erfaringer fra søsterkirker som menighetene kan gjøre seg nytte av. Det blir laget hefter for barn med oppgaver, bilder og erfaringsbaserte opplegg. Det blir også produsert musikk med noter og singback fra søsterkirker som er fantastiske redskaper i menighetens barnekor for å få opp bevisstheten rundt misjon og den verdensvide kirke. De fleste organisasjonene har folk ansatt lokalt som er eksperter på å formidle misjons- og solidaritetstanken til barn og unge på de møteplassene menighetene har for de enkelte aldersgruppene. Mange av disse er også tidligere misjonærer som har kjent tingene på kroppen selv. Det går an å invitere en slik ansatt til dåpsskolen, til barnekoret, til fredagsklubben e.l. for å inspirere og fortelle. Mange menigheter har allerede et sterkt engasjement i forhold til misjonsprosjektet sitt, og har kanskje til og med noen som har reist ut og sett og opplevd noe. Det er veldig viktig at disse blir brukt i det videre arbeidet i menighetene.

Det er viktig at dette med misjon ikke trenger å være en ekstra aktivitet som menigheten må sette i gang, men det kan integreres i alt trosopplæringsarbeidet menighetene allerede har. Det er etter min mening mye bedre med noen små drypp ofte, enn et voldsomt misjonsfokus en gang. Utbyttet for barna blir lite hvis de får et voldsomt trykk på dette emnet f. eks på en weekend i 6.klasse, men ikke har hørt noe om det før, og heller ikke får høre noe om det senere.

Menighetens misjonsprosjekt kan være en god mulighet til å koble de forskjellige aldersfasene sammen når en jobber med forbønn, kontakt og pengeinnsamling til misjonsprosjektet.

De ulike misjonsorganisasjonene har også internettsider der en kan gå inn å finne informasjon om prosjekt, land, søsterkirker og

misjon generelt. Et forslag er å sette tenåringene i gang med å lage en misjonspresentasjon til en gudstjeneste, der de selv kan finne det de trenger på Internett.

Leir og festivaler

Utrolig mange unge har møtt Jesus og møtt sitt kall og sin utfordring til tjeneste på en leir eller festival. De fleste av disse blir arrangert av misjonsorganisasjonene, samtidig som det ofte er barn og unge som er aktive i sin lokale menighet som er deltakere der. Hva hadde vel sommeren vært uten Skjærgårds musikk & mission festival, Tenmisjonsfestivalen, Arena eller Ungdommens Landsmøte? Eller hva hadde vinteren vært uten IMPULS eller alle nyttårsleirene? Det er viktig å bevisstgjøre seg disse tiltakene som noe som faktisk organisasjonene tilbyr. Menigheter arrangerer masse gode weekender og leirer som betyr mye for mange. Samtidig er det noe spesielt med å møte kristne barn og unge fra andre steder slik en gjerne gjør på regionale og nasjonale arrangement i regi av organisasjonene.

Stortingsmelding nr. 7 (2002-2003) "Trusopplæring i ei ny tid" legger opp til at trosopplæringsstilbudet fra 11 - 14 år ".....i all hovedsak er organisert i form av leirer." Dette er virkelig en utfordring for menighetene, og den utfordringen vil gjerne organisasjonene være med å ta. Organisasjonene har lang erfaring i å arrangere leire og eier i tillegg et stort antall leirsteder over hele landet. For aldersgruppe er det også nevnt i Stortingsmeldingen at solidaritetsarbeid, lederutvikling og diakoni er satsingsområder. På disse områdene har misjonsorganisasjonene spesiell kompetanse som menighetene gjerne kan utnytte mer.

Det er klart at en misjonsorganisasjon som arrangerer en leir sammen med en eller flere menigheter kan hjelpe menigheten til å gi misjonstanken mer fokus i trosopplæringsarbeidet og få menighetens misjonsprosjekt mer grunnfestet i alle menighetens medlemmer.

Team, turer, ettåringstjeneste og siviltjeneste i utlandet

Det du har kjent på kroppen, luktet, sett og hørt sitter naturlig nok mye sterkere i bevisstheten enn ren teori. Derfor er det enormt viktig at

unge mennesker får muligheten til å dra ut i verden og oppleve misjonsarbeid, bistandsarbeid og fattigdomsproblematikk på nært hold. Også her har misjonsorganisasjonene et utstrakt tilbud. Mange av disse tilbudene blir også markedsført inn mot menighetene, men ofte stopper informasjonen før den når ut til ungdommene som trenger den. Her har menighetskontorer og faktisk også menighetsrådene en kraftig utfordring. Det er også viktig at voksne og erfarne kristne motiverer og utfordrer ungdommene til å reise ut. Hjelp ungdommene i menigheten din til å finne fram til hva slags tilbud som finnes når det gjelder team, turer og forskjellige typer korttids-tjeneste. Jeg har møtt flere som har fått både

moralsk og økonomisk støtte fra menighetsrådet sitt til å reise ut på en sånn type korttids-tjeneste, og som på den måten har fått både inspirasjon, kall og tro på at det nytter.

Ta kontakt

Ta kontakt med den organisasjonen som føles mest naturlig for menigheten, eller ta en surfer-tur på nettet eller en ringerunde til alle sammen for å sjekke hva de kan tilby som dekker akkurat deres behov. Uansett har vi alle et felles mål om å nå enda flere barn og unge med evangeliet i Norge og i resten av verden. Kanskje er det ikke bare et mas om penger som er organisasjonenes ønske?

SØNDAGSTEKSTEN

Stephen Reid, Thorbjørn Holt og Jørund Midttun

15. søndag etter pinse

28. august 2005

Prekentekest: Luk 17,11-19

Sal 146, 1 tess 5.15-24

Til dagen

Hva har vi å lære av en fillete og fattig person som vi ikke kjenner navnet på som levde for omtrent 2000 år siden – som var smittet av den dødelige og smittsomme lepra-bakterien og var utstøtt av samfunnet? Hva har vi å lære i vår opplyste, utviklede og (antatt) kulturelt høyverdige kultur av en slik person? I følge Bibelen dreier det som om å lære en av hjørnesteinene i hvordan vi forholder oss til Gud.

Takknemlighet til Gud og tro på Jesus er dagens hovedtemaer. Statistroller har temaene utakknemlighet, helbredelse og eventuelt historiske forhold knyttet til for eksempel samaritanernes status osv.

Dagen brukes av mange til høsttakkefest. Ikke sjelden kombineres det med en slags familiegudstjeneste som er barnevennlig med

ulik type deltagelse. Her kan bæres frem det ene og andre av ulike typer avlinger og mye kreativitet kan utløses. En tommelfingerregel da er vel at jo mer kreativitet som kommer for dagen jo viktigere er det at hvert element i gudstjenesten er med og peker på det som er dagens tema.

Til temaet

Med temaet "takknemlighet" aktualiserer vi en viktig side ved det som kan kalles livskunst. Mon tro om det er noe i vår kultur som hemmer slik livskunst. Å være takknemlig er noe annet enn å bare takke fordi det er god folkeskikk å gjøre det. Takknemlighet ligger dypere, det er å kunne motta med sann glede og uttrykke denne gleden. En av forbrukerkulturens drivmekanismer som nærmest uendelige mengder reklame påskynder er en nagende følelse av utakknemlighet – av at jeg har ikke det jeg burde ha, jeg er ikke der jeg burde være og i bunn og grunn er jeg ikke den jeg kunne ha vært. Løsningen presenteres som kjøp av gjeldende produkt. Kanskje er det slike

mekanismer som har bidratt til at vi kan bli blinde for alle goder som vi har og kjenner liten trang til takknemlighet?

Det sies i mange sammenhenger at vi i vårt land må være takknemlige for at vi har det så godt som vi har det. Jeg kjenner en kriblende uro hver gang jeg hører det. For det første tror jeg de som sier det ofte mener at siden vi har det så *materielt* godt i dette landet så har vi mye å takke for. Dette i motsetning til slik det var i gamle dager eller i motsetning til hvordan de har det i mesteparten av verden i dag. Kvalmefornemmelsen dukker lett opp når man tenker på vår lilleputtnasjon som har godt over en billion kroner "på bok" (en bok som vokser med stadig høyere akselerasjon) i en verden som er i den forfatningen den er i med de behov som finnes. Det å takke Gud for vår rikdom og velstand gir raskt assosiasjoner i retning av en meget rik godseier som takker Gud for at nettopp han er så rik, mens leilendingene hans lever nær sultegrensen. En annen grunn til at jeg kjenner uro over å takke Gud for at vi her i Norge har det så godt er at jeg tror det er mange som ikke har det så godt. Tross alt. Tross sikkerhet og velferd. "Vi har alt, men det er også alt vi har" begynner å bli et velkjent uttrykk som setter fingeren på en nød som finnes i vårt folk – en åndelig hunger og nød. Tomheten søkes fylt av en mengde substitutter, men 'et hjerte finner ikke hvile føler det har funnet sin skaper og Gud'. For de som kjenner på den slags nød – som er en eksistensiell nød – oppleves det som tomme ord og fremmedgjørende når det messes at vi skal takke for at vi har det så godt som vi har det.

Likevel har vi jo i realiteten som nasjon mye å takke for og tre ting som er verdt å nevne spesielt er at vi har hatt en lang periode med fred, at evangeliet fremdeles kan forkynnes fritt og at vi på ulike måter har blitt gitt muligheten til å hjelpe andre deler av verden som ikke har verken fred eller religionsfrihet. Det gjelder bare at vi i større grad griper den muligheten.

Det er viktig å kunne takke. Den umiddelbare motsatsen i utakknemlighet smaker beskt av livsfornektelse og falskhet. Ikke uten grunn maner Bibelen oss til å ta vare på takknemlighet. "Takk alltid Gud, Faderen, for alle ting i vår Herre Jesu Kristi navn." Ef. 5,20

"Vent på Gud! For enda en gang skal jeg

takke ham, min frelser og min Gud." Sal. 42,6.

"Vær utholdende i bønn, våk og be, med takk til Gud!" Kol. 4,2, "Vær ikke bekymret for noe! Men la alt som ligger dere på hjertet, komme fram for Gud i bønn og påkallelse med takk!" Fil 4,6, "All lov og pris og visdom, takk og ære, makt og velde tilhører vår Gud i all evighet. Amen." Joh. Åp. 7,12. Leseteksten fra 1.tess 5,24 har også en sterk utfordring om takknemlighet.

Bibelen viser vei til takknemlighet med en adresse. Det understreker at vi i (om vi vil eller ei) står i et jeg-du (eller vi-Gud) forhold til en som er takk-verdig. Det er en mye rikere relasjon og en sannere takk enn å takke "livet", velferdsstaten eller en annen anonym adressat. Alle mennesker står i denne relasjonen overfor Gud "... likevel gav de ham ikke den ære og takk som Gud skal ha. Med sine tanker endte de i tomhet, og det ble mørkt i deres uforstandige hjerter." Rom 1,21.

Takknemlighetens motkrefter

Det finnes noen motkrefter i oss mot det å være takknemlige. *Utakknemlighet* er som vi har sett den mest innlysende. En annen motkraft er *tankeløshet*. Den tankeløse stanser ikke opp og erkjenner med sin tanke at denne dagen, dette livet eller også de små ting som dette måltidet, dette øyeblikket er verdt å takke for. Ikke minst å ta barnekåret hos Gud som en selvfølge og ikke erkjenne prisen og nåden som ligger bak, er jo tankeløshet fremfor noe. *Troloshet* mot Gud er selvsagt ingen god grobunn for takknemlighet til Gud. Tro og takknemlighet er i en mengde bibelord knyttet så tett sammen at det lever inntrykket at en viktig del av tro er nettopp å takke. *Misfornøydhethet* har vi allerede vært innom. Den kan effektivt undergrave takknemlighet og vi flaske opp til å stadig være misfornøyde – den fornøyde er en dårlig forbruker. Israelfolket som nettopp hadde blitt befridd fra århundrer med slaveri gikk snart fra takknemlighet til misfornøydhethet. De savnet kjøttgrytene og misfornøydheten blindet dem for de velsignelser som både var gitt dem og som lå i vente. *Egoisme* er også gift mot takknemlighet. Takknemlighet erkjenner rikdommen selv i det lille og åpner øynene for hva jeg kan være for andre. Egoismens takknemlighet kan bare takke over det en selv får og næres konstant av misfornøydhetheten. "Jeg vil ha mer,

Jeg fortjener mer". Den ultimate medisin mot takknemlighet er vel likevel det som rangeres som den farligste og mest forførende av alle de klassiske dødssynder: stolthet. "Stolthet er den første, verste og mest utbredte av de syv dødelige synder. Den er enten kilde til eller hovedkomponent i all annen synd. Stolthet er også den første av de åndelige synder, som er 'kalde', men høyst 'respektable'. Dens kilde er verken verden eller kjødet, men djevelen. Denne første last er unik ved at dens eier ofte ikke vet om den" (Os Guinness, *Steering through chaos*). Et vandrende personlig pronomen i første person entall som Victor Hugo uttrykte det, kan ikke virkelig rette takk til andre enn seg selv.

Til prekenen

På samme måte som at barn må lære å uttrykke takknemlighet for maten ved å takke før de går fra måltidet, så er det også god pedagogikk å undervise i noen gode vaner som kan minne oss på å være takknemlige til Gud. Slike vaner er aldri ment som loviske byrder, men skal være en hjelp som omdanner hjertet over tid. Prekenen på denne søndagen kan derfor med hell minne oss på gammel hverdagsvisdom i gode vaner og ritualer – som mange familier i vår tid har glemt. Å takke Gud for måltidet, å starte dagen med en takk og bønn som kan være fra 3 sekunder og oppover, å avslutte dagen med bekjennelse, takk og bønn. For de som har latt det gå som en mer eller mindre tom vane, så kan forkynnelse over hverdagens takkevaner gi ny mening og de som har til gode å innføre de enkle og gode vanene kan se at de har mye godt til gode. Anliggende her er å bevege seg fra en filosofisk betraktning av takknemlighet til hvordan takknemlighetens visdom kan appliseres i hverdagen.

En salme som må med?

"Solsangen" som tilskrives Frans av Assisi på NoS 281 er en god og sangbar kandidat på dagens salmeseddel! "Takk gode Gud for alle ting"

STEPHEN REID

Høgskolelektor, Høgskolen i Staffeldtsgate

16. søndag etter pinse

4. september 2005

Prekentelest: 1. Kongebok 17,8-16

Brødnød

Vi må tilbake til 2.verdenskrig for å finne eksempler på seriøs matmangel i Norge. Sulten som grunnopplevelse, slik hundrevis av generasjoner kjente den, og som en stor del av menneskeheten fortsatt lever med, er fjern for dagens nordmenn. Mat er ikke lenger en knapphetsressurs i vårt hjørne av verden. Brødnøden er et ord fra historien på linje med oppgangssager og sanatorier for tæringssyke. Men vi skal altså ikke mer enn et par generasjoner bakover for trussel om matmangel var reell. Hvis avlingen sviktet, sultet man. Det kom ingen Herkulesfly fra FNs matvareprogram med kornsekker. Nå er mat blitt et overskuddsfenomen i Vesten, noe seriøse landbrukspolitikere bruker enorm tankekraft, byråkrattid og økonomiske ressurser på å begrense produksjonen av. Det er et spørsmål hvor lenge korn vil bli dyrket i Norge når det kan produseres så mye billigere i Kansas. For mange bønder er det større fortjeneste i å dyrke golfballer enn korn eller poteter på slektsgården. Det største fysiske slitet ved matauk i dagens Norge er å bære handleposene fra Rimi, Prix og Lidl fra bilen opp til kjøleskapet. I mitt hjemlige London bestilles kolonialvarene med enkle tastetrykk på internett, og leveres noen timer senere på døren, uten bruk av en eneste kalori hos dem som skal spise maten.

Det er vanligvis slik i livet at ting vi har nok av, verdsetter vi ikke. Den som er frisk, kjenner sjelden på takknemlighet over god helse. Den som er mett, glemmer ofte å takke Giveren for gavene. Ting det ikke er knapphet på, kjennes ofte ikke som viktige. Norge har utryddet sulten innenfor landets grenser, og det eneste problemet knyttet til mat i dag ser ut til å være overvekt. Når de mest basale nivåene i behovspyramiden er tilfredsstillt, glemmer vi ofte at denne delen av pyramiden eksisterer.

Fra Sarepta til Niger

Miraklet i dagens tekst knyttes til brødnød utløst av tørke. Predikanten kan jo vurdere om man også vil legge vekt på at tørken i følge tekstens videre sammenheng var utløst av Gud

som straff. Det reiser videre utfordringer.

Det landet profeten Elia og enken i Sarepta levde i, minner i snublende sterk grad om dagens hungersnødssoner. Akkurat nå, midt i 2005 mellom tsunamien og neste store verdenskatastrofe, har sultkatastrofen i Niger omsider klart å bryte oppmerksomhetstærskelen i Vesten. Pengene strømmer omsider inn, fra privatpersoner og regjeringer, og forhåpentligvis kan svært mange liv reddes i dette lutfattige landet som har vært gjennom så mye.

En av utfordringene til menigheten som bør frem i prekenen, er at Gud fyller de fleste av dagens Sareptakrucker ved hjelp av våre og andre rikingers penger, individuelt og kollektivt. Det er vår jobb å stoppe sulten og fattigdommen i verden. Og det er faktisk mulig. Derfor er det en kristenplikt å arbeide for at det skjer.

Et forfriskende trekk ved vår lutherske fromhet er at livets vertikale dimensjon baserer seg på nåde og tro alene. Dermed kan enorme mengder energi som mennesker av god vilje innehar, kanaliseres ut på det horisontale planet, til en verden som trenger vår innsats. Du behøver aldri å lete spesielt lenge for å finne noen som trenger våre penger, kjærlighet, innsatsvilje, energi og kreativitet. Det har vært fascinerende å observere i min jobb som studentprest for utenlandsstudenter, hvor sterkt de to humanitærprosjektene som vi jobber med i Thailand og Romania engasjerer studentene. Jeg har tro på at det går an å få til noe i de store fordelingsspørsmålene. Den som er engasjert i dette arbeidet, enten man er finansminister i Storbritannia eller minstepensjonist på Lillestrøm, er Guds hender og føtter i verden.

Ingen grunn til bekymring?

Teksten fra Matteus 6 snakker om bekymringsløshet. Det er en livsholdning som kan oppleves som lettsindig. Hjelper Gud alltid? Vi trenger å forkynde til mennesker som er bekymret og spør: Hva skal vi spise? eller: Hva skal vi drikke? eller: Hva skal vi kle oss med? skal kunne stole på Gud. Men det er vanligvis vi mennesker Gud bruker til å svare på bønnene.

Fra Niger til Jerusalem

Kristendommen har fascinerende liten fokus på det spektakulære. Jesus presenterer seg som livets brød, dagliglivets hverdagskost. Hverdagsbrødet blir bærer av det største av alle mirakler, at Kristus, i sakramentets brød blir en del av vår kropp, og gjennom det løfter oss opp til å få del i hans himmelske virkelighet. Derfor er ikke bare brødet mat for sultende i denne verden, men også broen til den kommende verden.

TORBJØRN HOLT
Sjomannsprest/daglig leder
Sjomannskirken i London

17. Søndag etter pinse

11. september 2005

Prekentekest Joh. 11,17-27.37-44

Påskedag om høsten

Det sies jo ofte at Norge har en hvit og en grønn vinter, og slik kan det vel saktens føles noen ganger, selv om denne sommeren også har hatt sine varmerekorder. Det er likevel en meget vesentlig forskjell – lyset. Om sommeren tar lyset nesten over, og i det minste litt nordover i landet er det så en nesten glemmer at det er ordentlig mørke. Men nå kommer det kryptende tilbake. Selv om det fortsatt er et par uker til høstjevndøgn er kveldene blitt lengre, og vi vet hva vi har i vente. Mørket som kommer, naturen som atter går inn i dvale. Døden kommer snikende. Da kommer denne søndagen med fokus på kjernen i vår tro: At Jesus Kristus med sin oppstandelse seiret over døden og mørket. Og det har alltid vært utgangspunktet for kirkens vitnesbyrd siden å tale livets ord i dødens verden, som det står i kollektbønnen. Eller som det er så vakkert uttrykt i nattverdbønnen: "Deg være ære for kjærligheten som er sterkere enn døden!"

Tekstene

Disse perspektivene er veldig klart tilstede i begge av dagens lesetekster. Brennpunktet i dem, og for så vidt også for evangelieteksten, er setningen "Han har tilintetgjort døden og ført liv og udødelighet fram i lyset ved evangeliet." Denne setningen blir en referanseramme for synene og oppfordringene hos Hosea, så vel som for fortellingen i Johannesevangeliet.

Evangelieteksten er nokså lang, og enda er det kuttet i den. Det er nokså problematisk, både fordi flyten i fortellingen blir brutt, men også fordi poenger i de utelatte versene får betydning for de som tas med. Hvis jeg skulle prekt denne søndagen ville jeg derfor ha tatt med vers 28-36, selv om det betyr større disiplinering i forhold til lengden på prekenen. Men teksten er ikke bare lang, den er helt sentral i Joh, og fungerer som en overgang mellom Jesu treårige gjerning og pasjonsberetningen. Dette er det siste tegnet Jesus gjør, og hans gjerning kulminerer med det. Som alle tegnene hos Johannes viser det til Jesu nyskapende makt, og her vises Jesu absolutte seier over dødskreftene, som bekrefte i oppstandelsen en drøy uke senere. Samtidig begrunnes det store oppløpet på palmesøndag og også kontroversen med myndighetene i Jerusalem langt på vei med oppvekkelsen av Lasarus, og slik sett innledes pasjonsberetningen med dette tegnet.

I mange av fortellingene hos Johannes opplever jeg en viss kamp mellom selve hendelsesforløpet og de teologiske betraktningene Johannes så å si skyter inn ved å legge dem i Jesu munn, og dermed tolker det som skjer. I denne teksten er det særlig påfallende fordi omstendighetene er og blir skildret som så dramatiske. Vi kommer jo inn først halvveis i fortellingen, og da er det alt blitt klart at Jesus med vilje drøyer avreisen for å kunne understreke det kommende tegnet. Mye av dynamikken i vår tekst ligger jo også i beskrivelsen av Lasarus' to søstre, og spenningen mellom på den ene side deres fortvilelse over det som har skjedd, og på den andre siden tilliten til Jesu makt til å gjøre under og trøsten i hans nærvær. Begge møter de ham med ordene: "Herre hadde du vært her...", men mens Maria bare kaster seg foran føttene hans og gråter (v. 34), så kan det virke som Marta fortsatt har et slags uklart håp om at

noe likevel kan skje. Den påfølgende dialogen i v.23-27 er nøkkeliers som skal gi en tolkning til hele fortellingen, og særlig det påfølgende. Dette er jo et svært kjent avsnitt også fordi det har vært i bruk som tekst under gravferd, men jeg må innrømme at jeg synes de er vanskelige å forstå. Hva ligger i Jesu kommentar til Martas utsagn om oppstandelsen på den ytterste dag? Det ville være en nærliggende tolkning at han gir tilslutning til Martas utsagn, men at han spesifiserer og utdyper det ved å knytte det eksplisitt til sin person og troen på ham, tydeliggjør gjennom 'ego eimi'-ordet. (v.25). Dette støttes også av at andre ganger når ordene 'anastasis' og 'anistemi' brukes så er det i forbindelse med enden. (jf. 5,29; 6,39ff) Men det rimer ikke med at Lasarus ikke ble oppvekket på den siste dag, men der og da. Det er vel rimelig å se det nettopp som et tegn; et bilde på det som skulle skje med alle troende på den siste dag. (Vi har jo heller ikke noe utsagn om Lasarus' forhold til Jesus). Martas svar må i alle fall oppfattes som en mer generell bekjennelse, men understreker inntrykket av en dyp tillit til Jesus.

Den videre fortellingen gir et sterkt bilde av det de fleste av oss har personlig erfaring med, nemlig hvor rystende og gruffull døden kan være når den skiller oss fra våre nærmeste. Den for et øyeblikk siden så opphøyede og teologisk utleggende Jesus blir også for en stund et menneske som smittes av sorgen og som gråter. Så går han igjen inn i sin suverene rolle. Igjen vektlegges troen på ham som en inngang til å se Gud (v.40). Etter en bønn der Jesus igjen har den suverene kontroll, blir Lasarus kalt ut. Og igjen spør jeg meg, hva slags oppstandelse er dette? Lasarus fremstår fortsatt som et gjenoppvekket, men likevel dødelig menneske (jf 12,2), til forskjell fra Jesus, som etter sin oppstandelse åpenbart hadde et annet legeme (jf 20,17 og 20,26). Det mest nærliggende er som sagt å se på Lasarus som en prefigurasjon både av Jesu oppstandelse og (som en følge av det) de troendes oppstandelse på den ytterste dag.

Preken

En så lang og omfattende tekst burde tilsi en kort og poengtert preken, noe som underbygges av at tematikken bryter på dypt vann.

Det er grunnleggende realiteter som behandles: Dødens uavvendelighet, atskillelse, sorg og frykt. Det er tema som gir sterk gjenklang i erfaringen hos de aller fleste av oss, og som for meg blir et naturlig utgangspunkt for en preken over denne teksten. Døden er noe en kan tilnærme seg på forskjellige måter. Det er en grunnleggende kunnskap hos oss at vi skal dø fra det livet vi kjenner her. Det legger premisene for dette livet, ikke bare på en negativ måte. Tanken på å skulle fortsette dette livet i det uendelige virker i og for seg lite lystelig. Men det som gjør døden så overveldende og knugende er at den skiller oss fra hverandre, skyver oss alle ut i et intet, og at døden når den først har skjedd aldri kan gjøres om. Det er skremmende og knugende. Selv kjenner jeg alltid et stikk av frykt hvis et navn blir lest opp på radionyhetene: Er han eller hun død nå? Som regel har vedkommende fått en eller annen pris eller noe, men noen ganger slår det til. Vedkommende er død, vi skal aldri mer se eller høre noe til ham. Det er gruffullt og skremmende også fordi det minner meg om de av mine nære og kjære som jeg alt har fulgt eller må forvente en gang å følge til graven. Derfor blir jeg også – som Jesus selv – rystet over situasjonen som rulles opp i dagens tekst. Og ikke bare jeg, men de aller fleste vil kjenne seg igjen i situasjonen ved hulegraven utenfor Betania. Det derimot ingen av oss har opplevd er en død som etter fire dager blir kalt tilbake til livet. Vi har bare evangeliets ord å falle tilbake på, og kunststykket er å kunne la Jesu ord møte og berøre de erfaringene vi alle sitter med. Jesus har tilintetgjort døden, det er det ikke bare Paulus, men alle predikanter satt til å være herold, apostel og lærer for. Rent personlig er jeg i en form for mellomposisjon i forhold til

figurene i teksten: Jeg lengter på den ene side etter den trygge tillit Marta inngir midt i den mørkeste sorgen. Så trygg er ikke jeg. På den annen side gir Jesu ord likevel et grunnleggende svar inn i erfaringen av forgjengelighet og atskillelse, som gir den erfaringen en ny dimensjon. Jeg tror de aller fleste av oss, langt utover de faste kirkegjengernes rekker, befinner seg et sted på denne skalaen mellom erfaringens fortvilelse og tilliten til Ordet. Det er alltid forkynnensens oppgave å styrke denne tilliten, men denne dagen blir en anledning til å poengtere det på en særlig måte.

Gudstjenesten

Det er en vanlig grønn søndag, men kollektbønnens ord om å tale livets ord i dødens verden kunne være en ledetråd i valg av salmer, bønner og evt. andre liturgiske uttrykk denne dagen. Evangelieteksten er ganske velegnet for dramatisering, uten at det gjør behovet for en kommentar etterpå mindre.

Det bør dessuten komme til uttrykk i gudstjenesten at det er stortingsvalg denne dagen. I en urolig verden, hvor også tilliten til våre hjemlige politikere er synkende, er det viktig at kirken formidler viktigheten av å delta aktivt i en fredelig og demokratisk politisk prosess som våre stortingsvalg er. Valget bør selvfølgelig tas med i forbønnen, og det bør også vurderes om man f.eks. skal avslutte gudstjenesten med fedrelandssalmen for å understreke høytiden og alvoret rundt valget.

JØRUND MIDTTUN
studierektor ved
Liturgisk senter, Trondheim

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

LEDIGE STILLINGER

Bjørgvin bispedømme

Embetet som prost i Sunnfjord prosti er ledig frå 1. januar 2006.

Bjørgvin bispedømme har ein samlande visjon: "Saman vil vi gjera Kristus kjend, trudd, elska og etterfylgd." Prostane er sentrale medarbeidarar i gjennomføringa av denne.

Prosten leier prestetenesta i prostiet, gjer sjølv teneste som kyrkjelydsprest, hjelper biskopen i embetsutøvinga og utfører elles dei gjeremåla som ligg til embetet som prost. Prosten skal sørge for samvirke mellom prestetenesta og dei kyrkjelege råda si verksemd. Embetet som prost krev evne og vilje til samarbeid og medarbeidarskap og til å motivere medarbeidarar og kyrkjelydar. Røynsle som leiar vil bli vektlagt.

Ny organisering av prestetenesta er under innføring i eit godt samarbeid mellom PFs lokallag, prosten og prestane.

Prosten si teneste i kyrkjelydane i Førde kommune er fastsett til 50 % av arbeidstida og inneber vanleg tenestevekeansvar for gudstenester og kyrkjelege handlingar i samsvar med stillingsstorleiken, men ikkje konfirmantopplæring. Prosten har kontor i Førde. Det er prostesekretær i 22 % stilling.

Den som blir utnemnd, må rette seg etter tenesteordning for prostar. Vedkommande må finne seg i endringar i gjeremål og embetsdistriktets utstrekning samt endringar i reglane om pensjon og aldersgrense.

Til embetet høyrer tenestebustad i Førde med buplikt. For bruken av bustaden blir det svart husleige etter fastsette reglar. Den som blir

utnemnd, må finne seg i dei avgjerder som måtte bli fastsett om leige og bruk, eventuelt også flytting av bustad.

Søklarar må opplyse om dei kan nytte både målformer. Målforma i prostiet er nynorsk.

Kvinner vert oppfordra til å søkje.

Lønnstrinn 64-68. Herfrå går vanleg pensjonsinnskot.

Søknader skal sendast tenesteveg og må vere i Kultur- og kirkedepartementet, postboks 8030 Dep, 0030 Oslo innan 9. september 2005.

Nærare opplysningar om embetet kan ein få gjennom bispedømet sine heimesider www.kirken.no eller ved å vende seg til Bjørgvin bispedømekontor, tel. 55 30 64 70, seksjonsleiar Liv R. Ågotnes, tel. 55 30 64 84 (liv.raagotnes@kirken.no) eller prost Sigurd Vengen, tlf. 57 82 81 80 (sigurd.vengen@fordekyrkje.no)

Møre bispedømme

Kapellan i Ytre Nordmøre prosti med Kvernes, Bremsnes og Kornstad sokn som særskilt arbeidsområde.

Det er ledig stilling som kapellan i Ytre Nordmøre prosti med Kvernes, Kornstad og Bremsnes sokn som særskilt arbeidsområde. En større del av stillingen vil stå til prestens disposisjon i øvrige deler av prostiet.

Ytre Nordmøre prosti består av åtte prestegjeld. Prosten arbeider med utgangspunkt i Kirkelandet kirke, som er hovedkirken i Kristiansund. Byen vil fra 2008 bli sammen slått med Frei kommune, og vil da omfatte tre

av de nåværende prestegjeldene i prostiet. Det er ca 17.000 innbyggere i Kristiansund. Byen er et skolested for hele Nordmøre når det gjelder videregående utdanning. Næringslivet kjenntegnes av servicenæring og oljeindustri. Det er bedehus for de store kristne organisasjonene.

Kvernes, Kornstad og Bremsnes sokn utgjør Kvernes prestegjeld og omfatter Averøy kommune med 5600 innbyggere. Kvernes kirke er fra 1893, Kornstad kirke fra 1871 og Bremsnes kirke fra 1771. Langøy kapell er et utvidet og vigslet bedehus. Kvernes Stavkirke fra 1300-tallet eies av Fortidsminneforeningen. Antallet kirkelige handlinger ligger på ca. 70 dåp, 70 konfirmanter, 20 vielser og 60 begravelser pr år.

Kvernes prestegjeld betjenes av sokneprest i full stilling og kapellan i del av sin stilling. Ellers er det kantor, kirkeverge og kirkegårdsarbeider i hele stillinger, organist og noen andre i deltidsstillinger. Det er felles kontorløsning i Bruhagen.

Kapellanen vil få et særlig ansvar for konfirmantundervisningen og for barne- og ungdomsarbeidet. Det vil bli lagt vekt på personlige kvalifikasjoner og kompetanse og erfaring fra disse arbeidsområdene.

Averøy kommune har 6 barneskoler, ungdomsskole og nær full barnehagedekning. Det er god kontakt med barnehager og skoler. Ellers er det et aldershjem og et sykehjem med jevnlig andakt av prestene.

Det er et variert tilbud av kristelige og humanitære foreninger som gir mulighet for stor kontakt. På Kornstad ligger et leirsted. I Bruhagen er det en aktiv ungdomsklubb og et skolelag. Organisten driver kirkekor og gospelgruppe, og også ellers er det flere kor, orkestre og musikkgrupper.

Størst befolkningskonsentrasjon finner vi omkring kommunesenteret på Bruhagen og boligfeltene på Bremsnes. Fra Bremsnes går det jevnlig ferge til Kristiansund. Den tar 15 min. Til Molde tar det 75 min. over Atlanterhavsveien. I begge disse byene er det flyplass. Det går hurtigbåt nordover fra Kristiansund og sydover fra Molde.

Det brukes bokmål i alle kirkene og i skolen. Med noen få unntak brukes bokmålsliturgi også ellers i prostiet. Averøy kommune er språklig nøytral. Søkere må opplyse om de

behersker begge målformer.

Til stillingen hører kommunal tjenestebolig. Den ligger i et mindre boligfelt i Bruhagen. Svært barnevennlig og usjeneret. Fra huset er det 5 minutters gangavstand ned til kontoret og kommunesenteret. Boligen er fra 1974. Den ble utbygd og forbedret i 1990. Boligen er bygd i vinkel, alt på ett plan, har et totalareal på 175 m² og boareal på 155 m². Den inneholder en stor og lys, høyloftet stue på ca. 40 m², med trehvitt tak og vedovn, 5 soverom, gang, hall, hjemmekontor, kjøkken, vaskerom, stort kjølerom, 2 bad med WC, to boder og garasje. Ut fra stuen ligger en romslig, sydvendt solterrasse. Rundt huset er det om lag 1 mål hage. Det er elektrisk oppvarming av hele huset, men med tilleggsoppvarming med olje og ved på stua. Den som blir tilsatt, må finne seg i bestemmelser om leie og bruk, eventuelt også flytting av bolig.

Møre bispedømme har etablert tilbud om arbeidsveiledning (ABV), og utdannede veiledere oppfordres til å søke. Kvinner oppfordres til å søke, da Møre bispedømme har få kvinnelige prester.

Stillingen lønnes etter hovedtariffavtalen i staten, stillingskode 0922, lønnstrinn 44-59. Innskudd i Statens Pensjonskasse. Husleietrekk, skyssgodtgjørelse, telefongodtgjørelse, beredskapsgodtgjørelse, tilskudd til tjenestedrakt og tilskudd til fyringsutgifter etter statens satser.

Som følge av den nye tjenesteordningen for menighetsprester arbeider bispedømmet for tiden med omorganisering av prestetjenesten. Den som blir tilsatt, må finne seg i endringer i tjenesteordning og instruks.

Nærmere opplysninger om stillingen hos prost Sverre Jansen, tlf. 71674977, sokneprest Kjell Bjørka, tlf. 71513401/97537217 eller kirkeverge Leif Helge Seljehaug, tlf 71514646/97174053.

Søknad med CV, referanser og rettkjente kopier av vitnemål og attester sendes til Møre bispedømmeråd, Julsundveien 13, 6412 MOLDE innen 01.09.05.

Nidaros bispedømme

Sokneprest i Gauldal prosti med Haltdalen, Ålen og Hessdalen sokn som tjenestested

Det er ledig stilling som sokneprest med Gauldal prosti som tjenestedistrikt og med Haltdalen sokn, Ålen sokn og Hessdalen sokn som tjenestested.

Soknene tilsvare Holtålen kommune som har ca. 2200 innbyggere. Kommunen ligger mellom Røros og Støren.

Soknepresten har nå sete i Haltdalen menighetsråd, Ålen menighetsråd, Hessdalen menighetsråd og Håltålen kirkelige fellesråd.

I soknene er det 3 kirker og ett kapell: Haltdalen kirke som ligger ved prestegården og er fra 1881. Aunegrenda kapell fra 1952, Ålen kirke fra 1882 og Hessdalen kirke fra 1949. I Haltdalen ligger også Haltdalen nye stavkirke som eies av en egen stiftelse.

Menighetene betjenes av sokneprest. I hele prostiet er det i tillegg til prosten og prostiprest 10 menighetspreststillinger.

Kontorsted er i kommunesenteret Ålen. Her er det kontorfellesskap med daglig leder, kontorfullmektig, organist og 2 kirketjenere.

Menighetene er utpregede folkekirkedistrikt. Terskelen kan være høy for mange til å delta i "tradisjonelt" menighetsarbeid. Gudstjenestene har varierende tilslutning gjennom året, men med meget god søkning i høytider, nasjonale festdager, ved friluftsgudstjenester etc. Oppslutning om dåp, kirkelig konfirmasjon, begravelser og kirkelige visler er svært høy. Folk er glad i og opptatt av kirkene sine og dugnadsånden står sterkt når noe skal utføres på kirker og kirkegårder. Natur og friluftsliv, sanitetsforening og korvirksomhet, er alle samlende faktorer i lokalsamfunnet, og det er naturlig at kirken er inkludert i dette.

Natur er 3 kommunale institusjoner hvor det holdes jevnlige andakter. Samarbeidet mellom skole og kirke er godt.

Kirkelig statistikk for menighetene: 22 dåp, 40 begravelser, 9 visler og 36 konfirmanter samt 75 forordnede gudstjenester i året.

De største utfordringene for menighetene er innenfor barne- og ungdomsarbeidet.

Når det gjelder utbyggingen av skoler, barnehager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises

til blant annet kommunens hjemmeside: www.holtalen.kommune.no. Elles vises også til bispedømmets hjemmeside: www.kirken.no/nidaros

I prostiet er det blant prestene behov for supplerende kompetanse innenfor barne- og ungdomsarbeid, natur/friluftsliv og kirke, samt liturgisk arbeid.

Det er ønskelig at den som tilsetts kan inspirere og bidra til å utvikle et godt tilbud til barn og unge.

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategiske plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning, kollegastøtteordning og fadderordning for nytilsatte. Bispedømmet er IA-virksomhet og vårt mål er å få en balansert alders- og kjønns sammensetning i sokn/prosti samt legge til rette for mennesker med redusert funksjonsevne.

Med stillingen følger det bolig med boplikt. Boligen er på ca 240 m², med full kjeller og kaldloft. 1.etg har 3 stuer og rom for bibliotek, kjøkken, lite toalett og gangareal. 2.etg har 4 soverom, bad og gangareal. Til boligen ligger usjenerert hage. Huset er vesentlig oppgradert i 2005 med nytt kjøkken, vaskerom og bad. Ny dobbel garasje med utebod er under oppføring

Målformen i soknene er bokmål og søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenesteordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.
- avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til tjenesteordningen, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran og som:

- gjerne har særskilt kompetanse innen natur/friluftsliv og kirken, og i å utvikle folkekirkens tilstedeværelse i lokalsamfunnet
- evner å bidra til gode samarbeidsforhold, trivsel, engasjement og er kontaktskapende
- evner til å jobbe selvstendig og samtidig i fellesskap med kolleger

Stillingen er plassert i kode 0930 og lønnes i ltr. 51-63. Pensjonsinnskudd. Skyssgodtgjøring. Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf. 73 53 91 00 eller prosten i Gauldal tlf. 72 40 31 50.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebispegården, 7013 Trondheim innen 15. september 2005. Attester vil ikke bli returnert.

Nidaros bispedømme

*Sokneprest i Gauldal prosti med Melhus, Hølon-
da, Horg og Flå sokn som tjenestested.*

Det er ledig stilling som sokneprest med Gauldal prosti som tjenestedistrikt og med Melhus sokn, Hølonda sokn, Horg sokn og Flå sokn som tjenestested.

Soknene tilsvaret Melhus kommune som har ca 14 000 innbyggere og ligger like sør for Trondheim. Kommunesenteret ligger ca 2 mil og presteboligen ca 4 mil fra Trondheim.

Soknepresten har nå sete i Horg menighetsråd og Flå menighetsråd. I Horg sokn er det ca 3300 kirkemedlemmer og i Flå sokn ca 1100 kirkemedlemmer. Det største soknet er Melhus med ca 7500 kirkemedlemmer. Det fjerde soknet i kommunen er Hølonda med ca 1700 kirkemedlemmer.

I soknene er det følgende kirker: Flå kirke som er en trekirke fra 1794, Horg kirke som er en trekirke fra 1893, Melhus kirke som er i stein fra 1892 og Hølonda kirke som er en trekirke fra 1848. Kirkene er i god stand. I Melhus er det gudstjeneste 3 av 4 søndager, i de andre kirkene annenhver søndag. Det er også årlige gudstjenester i 4 bedehus og 2 grendehus, og 2-4 gudstjenester i Kolbrandstad stavkirke og Melhus bedehus.

Menighetene betjenes av 3 prester i full stilling. I hele prostiet er det i tillegg til prosten og prostiprest 10 menighetspreststillinger.

Kontorstedet er Melhus rådhus. Her er det kontorfellesskap med øvrige prester, kirkeverge, diakon, kateket i 50% stilling og to sekretærer i til sammen 100% stilling. Regelmessige

stabsmøter. Det er også tilsatt organister og kirketjenere i deltidsstillinger i alle sokn, og det er ordnet klokkertjeneste.

Kommunen har 8 barneskoler og 3 ungdomsskoler hvorav presten i Horg og Flå har særlig ansvar for kontakt med 4 skoler. Samarbeidet kirke-skole er godt utbygd, og kateketen har godt samarbeid med barnehagene. Barnearbeidet er godt både i Melhus og Flå sokn. I Horg sokn er det for tiden leketreff, en søndagsskole og 4-års-gudstjenester. Ungdomsarbeid finnes for tiden bare i Melhus sokn. Konfirmanttallet er ca 10-15 i Flå og ca 40 i Horg sokn, og de undervises for tiden i 2 klasser i skolens lokaler i forlengelsen av skoledagen. Det er et rikt organisasjonsliv i Melhus og Flå sokn med god kontakt med kirken, mens Horg sokn er en mer typisk folkekirkemenighet. Diakoniarbeidet fungerer godt i alle sokn.

Kirkelig statistikk for alle fire sokn i Melhus: Ca 170 dåp, 105 begravelser, 40 vielser og 150 konfirmanter samt 140 forordnede gudstjenester i året.

Den største utfordringen for menighetene i Flå og Horg er å få i gang et ungdomsarbeid, og derfor ønsker menighetsrådene seg en prest som kan ta tak i dette.

Når det gjelder utbyggingen av skoler, barnehager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises til blant annet kommunens hjemmeside: www.melhus.kommune.no. Ellers vises også til bispedømmets hjemmeside: www.kirken.no/nidaros

I prostiet er det blant prestene behov for supplert kompetanse innenfor barne- og ungdomsarbeid, natur/friluftsliv og kirke samt liturgisk arbeid

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategiske plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning, kollegastøtteordning og fadderordning for nytilsatte. Bispedømmet er IA-virksomhet og vårt mål er å få en balansert alders- og kjønns sammensetning i sokn/prosti samt legge til rette for mennesker med redusert funksjonsevne.

Med stillingen følger det bolig med boplikt. Boligen er fra 1982. Boligareal ca 145m² på 10 etasjer. I første etg: Romslig stue, 1 soverom,

kjøkken og toalett. Sokkeletasje: Vindfang, hall, 3 soverom, bad/wc, vaskerom, boder. Garasje og carport. Boligen ligger i et velregulert og barnevennlig område på Lundamo, med kort vei til sentrum. Kollektivtransport til Trondheim hver time.

Målformen i soknene er bokmål og søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- a) endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenesteordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.
- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Særskilt nevnes at det vil bli vurdert nærmere om det skal gjøres mindre endringer av hvilke sokn som skal være tjenestested.

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til tjenesteordningen, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran, og som

- evner å bidra til gode samarbeidsforhold, trivsel, engasjement og er kontaktskapende
- evner til å jobbe selvstendig og samtidig i fellesskap med kolleger

Stillingen er plassert i kode 0930 og lønnes i ltr. 51-63. Pensjonsinnskudd. Skyssgodtgjøring. Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf. 73 53 91 00 eller prosten i Gauldal tlf. 72 40 31 50.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebispegården, 7013 Trondheim innen 15. september 2005. Attester vil ikke bli returnert.

Nidaros bispedømme

Sokneprest i Stjørdal prosti med Meråker og Hegra sokn som tjenestested.

Det er ledig stilling som sokneprest med Stjørdal prosti som tjenestedistrikt og med Meråker sokn og Hegra sokn som tjenestested.

Meråker sokn tilsvarer Meråker kommune og

har ca. 2600 innbyggere. Hegra sokn er en del av Stjørdal kommune og har ca. 3100 innbyggere. Avstand fra Meråker til Stjørdal sentrum/Trondheim lufthavn er ca. 50 km og til Trondheim er det 80 km.

I Hegra sokn er det ca 2900 kirkemedlemmer og i Meråker sokn ca. 2400 kirkemedlemmer. Det er innslag av sørsamisk befolkning. Soknepresten har nå sete i Meråker menighetsråd og et særskilt ansvar for Meråker sokn.

I Meråker sokn er det 1 kirke og 2 kapeller: Meråker kirke, Kopperå kapell og Stordalen kapell. I Hegra sokn er det 1 kirke og 2 kapeller: Hegra kirke, Okkelberg kapell og Floren kapell.

De to soknene Meråker og Hegra betjenes av to sokneprester. I hele prostiet er det i tillegg til prosten og prostiprest 8 menighetspreststillinger.

Kontorstedet er i Meråker menighetshus. Her er det kontorfellesskap med kirkeverge, diakon, kontormedarbeider og organist. Det arbeides med å skaffe nye kontorlokaler.

I soknet er det også stillinger for klokker, kirketjenere, kirkegårdsarbeider og renholder.

I Meråker er det aldersheim og sykeheim som betjenes av sokneprest og diakon. Menigheten driver mandagsklubb for barn fra 4 år, og diakonene driver bibelgruppe for eldre. Menigheten har et godt utbygd samarbeid skole/kirke. I Meråker er det liten aktivitet i de kristelige organisasjoner. Menigheten har et godt samarbeid med øvrige frivillige organisasjoner. I samarbeid mellom Hegra og Meråker sokn, arrangeres konfirmantleirer og pilegrimsvandring for konfirmantene. Soknene samarbeider også om ungdomsgudstjenester hvor konfirmantene har særlig ansvar.

Meråker grenser til Åre kommune i Sverige. Det er et godt samarbeid med menigheten der når det gjelder de mange som har sine hytter i dette området. Kirkens engasjement omkring pilegrimsleden fra øst mot Nidaros er voksende og engasjerende.

Kirkelig statistikk for menighetene: 78 dåp, 60 begravelser, 14 vielser og 67 konfirmanter samt 108 forordnede gudstjenester i året.

Når det gjelder utbyggingen av skoler, barnehager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises til blant annet kommunenes hjemmeside:

www.meraker.kommune.no og
www.stjordal.kommune.no. Ellers vises
også til bispedømmets hjemmeside:
www.kirken.no/nidaros

I Stjørdal prosti er det blant prestene behov for supplerende kompetanse innenfor sjelesorg og arbeid med kirkens ansvar og muligheter innenfor pilegrimsaktivitetene.

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategiske plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning, kollegastøtteordning og fadderordning for nytilsatte. Bispedømmet er IA-virksomhet og vårt mål er å få en balansert alders- og kjønnssammensetning i sokn/prosti samt legge til rette for mennesker med redusert funksjonsevne.

Opplysningsvesenets fond arbeider med å skaffe ny bolig, som vil ligge i Meråker.

Målformen i soknene er bokmål og søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetning skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- a) endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenesteordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.
- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til tjenesteordningen, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran og som:

- gjerne har særskilt kompetanse innen sjelesorg og besøkstjeneste
- evner å bidra til gode samarbeidsforhold, trivsel, engasjement og er kontaktskapende
- evner til å jobbe selvstendig og samtidig i fellesskap med kolleger

Stillingen er plassert i kode 0930 og lønnes i ltr. 51-63. Pensjonsinnskudd. Skyssgodtgjøring. Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf. 73 53 91 00 eller prosten i Stjørdal tlf. 74 83 42 30.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebispegården, 7013 Trondheim innen 15. september 2005. Attester vil ikke bli returnert.

Sør-Hålogaland bispedømme

Embetet som prost i Salten prosti er ledig fra 1. november 2005.

Sør-Hålogaland bispedømmeråd har vedtatt gudstjenesteliv, medarbeiderskap og trosopp-læring som prioriterte satsingsområder. Biskop og bispedømmeråd arbeider aktivt med ny, lokaltilpasset organisering av prestedtjenesten. Prostene er sentrale medarbeidere i disse målsettingene.

Prosten leder prestedtjenesten i prostiet, gjør selv tjeneste som menighetsprest, bistår biskopen i dennes embetsutøvelse og utfører for øvrig de gjøremål som ligger til prosteembetet. Prosten skal sørge for samvirke mellom prestedtjenesten og de kirkelige rådenes virksomhet. Embetet som prost krever evne og vilje til motivasjon, samarbeid og ledelse i en sammensatt organisasjonsstruktur under utvikling. Ledererfaring og personlig egnethet vil bli vektlagt.

Prosten har kontor i Fauske, og tjenesten som menighetsprest er knyttet til soknene i Fauske kommune.

Den som blir utnevnt, må rette seg etter tjenesteordning for proster. Vedkommende må finne seg i endringer i gjøremål og embetsdistriktets utstrekning samt endringer i reglene om pensjon og aldergrense.

Til embetet hører tjenestebolig i Fauske med boplikt. For bruken av boligen svares husleie etter fastsatte regler. Den som blir utnevnt, må finne seg i de bestemmelser som måtte bli truffet om leie og bruk, eventuelt også flytting av bosted.

Søkere må opplyse om de behersker begge målformer. Målformen i prostiet er bokmål.

Kvinner oppfordres til å søke.

Lønnstrinn 64-68. Herfra går vanlig pensjonsinnskudd.

Søknad sendes tjenestevei og må være i Kultur- og kirke departementet, postboks 8030 Dep, 0030 Oslo innen 9. september 2005.

Nærmere opplysninger om embetet er å finne på bispedømmets hjemmesider, www.kirken.no, eller ved henvendelse til Fauske kirkekontor, tel. 75601080 eller Sør-Hålogaland bispedømmekontor, tel. 75548550.

Aktuelt fra Luther Forlag

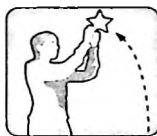
MODERNE KONFIRMANTBOK MED KLASSISK INNHOLD!

Nå til kun kr 148,-

Ta folkekirken på alvor og knytt an til de store høytidene!
La feiring, fellesskap og undervisning gå hånd i hånd!

DÅP

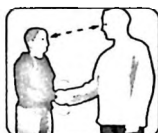
JUL

BRYLLUP

BEGRAVELSE

PÅSKE

PINSE

KONFIRMASJON

Brukerveiledning

*Knut Tveitereid, Hege, E. Fagermoen,
Bård E.H. Norheim og Per Arne Dahl*

Et konfirmantopplegg som vil skape gjenkjennelse

Se: www.brukerveiledning.no

30362-3 - 4

DET TEOLOGISKE MENIGHETSAFK.
BIBLIOTEKET
PB 5144 MAJORSTUEN
0302 OSLO

Menighetsfakultetet

Luthersk kirketidende
MF Ti Lu
2005 Årg. 140 Nr 14

H05001164

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av prak.
Halvor Nordhaug, rektor Vidar L. Haanes, sokneprest Jan Otto Myrseth og
instituttprest Berit Okkenhaug. «Fra bokfronten» redigeres av kapellan
Morten Erik Stensberg. e-post: tangenmenighet@sensewave.com

REDAKSJON

Luthersk Kirketidende, co/Tor Arne Berntsen,
Briggen befalsmesse, Pb 80 Haakonvern. 5886 Bergen
Red. sekr.: Cand.theol. Tor Arne Berntsen
Tlf. 917 32 847
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

LESERINNLÉGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk, og kan sendes
til ovenstående e-post adresse, eller evt. pr. post til redaksjonen.

ABONNEMENT, ADRESSEENDRING O.L.:

Luthersk Kirketidende v/Björg Gjelsvik,
Bok & Media AS Grensen 15 0159 OSLO.
Tlf. 22 00 87 70. Fax. 22 00 87 71.
e-post: bjorg.gjelsvik@bokogmedia.no

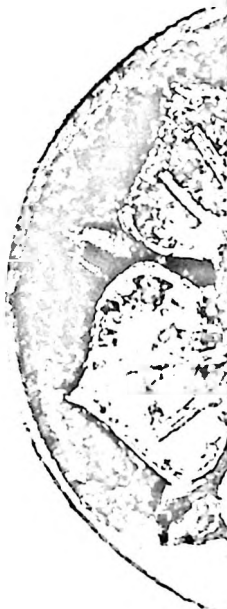
Pris kr. 490,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 550,- pr. år.
Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 6 annonsemoduler i LK:

1. 1/2 kvartside (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr 375,- +moms
2. Kvartside (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 615,- +moms
3. Halvside (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 1090,- +moms
4. Halvside (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 1090,- +moms
5. 3/4 side (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr 1700,- +moms
6. Helseide (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 1940,- +moms

ISSN 0332-5431

Aktuelt fra Luther Forlag

Nytt opplag!

Philip Yancey **NÅDENS GÅTE**

Bestselgeren blant Philip Yanceys bøker

– nå som billigbok. Kr. 98

Luther Forlag

Besøk oss på: www.lutherforlag.no